DAS Jaarverslag 2021

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur op: 7 december 2022

Domein Applied Science (DAS)
Postbus 249
2260 AE Leidschendam
info@appliedscience.nl

© Domein Applied Science

STICHTING DAS DOMEIN APPLIED SCIENCE

Inhoud

1 Inleiding 3
2 Speerpunten: activiteiten en ontwikkelingen in 2021 4
2.1 Onderwijs 4
2.2 Voorlichting 6
2.3 Onderzoek 8
2.4 Kwaliteit 8
3 Samenwerking 11
3.1 Afstemming met het werkveld 11
3.2 Afstemming met het onderwijsveld 12
3.3 Afstemming binnen externe netwerken 13
3.4 Aangesloten hogescholen 13
4 Communicatie & Service 14
4.1 Communicatie 14
4.2 Service 15
5 Organisatie Domein Applied Science 16
5.1 Organisatiestructuur 16
5.2 Deelnemende opleidingen 16
5.3 Algemeen Bestuur (AB) 16
5.4 Dagelijks Bestuur (DB) 16
5.5 Werk- en projectgroepen 16
5.6 Personele bezetting bestuur en werkgroepen 17
5.7 Landelijke overleggen (LO's) 17
5.8 Special interest groups (SIG) 18
5.9 Regiobesprekingen 18
5.10 Landelijke werkveldoverleggen 18
5.11 Externe overleggen – vertegenwoordigingen 18
5.12 Huisvesting, faciliteiten en medewerkers 19
5.13 Activiteitenplan en Meerjarenbeleidsplan 19
5.14 Statuten & Huishoudelijk Reglement 19
5.15 Financiën 19
Bijlage 1 Deelnemende hogescholen en opleidingen in 2021 20
Bijlage 2 Overzicht leden bestuur en werkgroepen 21
Bijlage 3 Financieel resultaat 2021 ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**
Bijlage 4 Balans d.d. 31 december 2021 ..... **Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

1 Inleiding

Het Domein Applied Science (DAS) is het landelijk samenwerkingsverband van hbo-opleidingen die een Bachelor of Science diploma afgeven in de toegepaste natuurwetenschappen. Het domein omvat vijftien hogescholen met tien verschillende bacheloropleidingen waaraan ruim 13.500 studenten studeerden in 2021. Een overzicht van deelnemende opleidingen in 2021 is te vinden in Bijlage 1. Circa vijfenveertig lectoraten verzorgden toegepast onderzoek gerelateerd aan de opleidingen en op snijvlakken met andere disciplines. Vier hogescholen boden een masteropleiding aan.

Het Domein Applied Science zet zich in voor een samenhangend aanbod van kwalitatief hoogstaand onderwijs en onderzoek dat is afgestemd op de behoefte van het werkveld en met oog op maatschappelijke ontwikkelingen. Het belang van de (aankomende) professional die wordt opgeleid staat daarbij centraal.

In dit jaarverslag staat een kort overzicht van de belangrijkste activiteiten en ontwikkelingen in 2021. Het verslag is ingedeeld naar de speerpunten en thema's van het Meerjarenbeleidsplan 2020-2021 en het Activiteitenplan 2021.

Actuele ontwikkelingen
Binnen DAS wordt altijd ingespeeld op de actuele behoeftes en vragen vanuit de hogescholen en/of de maatschappij. In 2020 werden wij in maart overvallen door de coronapandemie, wat grote gevolgen had voor het Applied Science onderwijs en onderzoek. Bij het schrijven van het Activiteitenplan 2021 is rekening gehouden met het feit dat de wereld zich in een coronapandemie bevond en zijn de activiteiten voor zover mogelijk erop aangepast. Het was echter moeilijk te voorspellen hoe de situatie zich zou ontwikkelen. Ook in 2021 bleven het bijzondere, onzekere en uitdagende tijden zowel voor de medewerkers van de hogescholen en DAS, als voor het onderwijs en onderzoek waarin zij werkzaam zijn. Binnen DAS zijn de activiteiten gedurende het jaar voortdurend aangepast aan de op dat moment geldende situatie. De gevolgen van de coronapandemie op de activiteiten binnen het domein zijn terug te vinden in de afzonderlijke hoofdstukken van dit jaarverslag.

2 Speerpunten: activiteiten en ontwikkelingen in 2021

2.1 Onderwijs

- **Actueel houden profielbeschrijving BSc Applied Science.**
  De actualiteit van de competentiegerichte profielbeschrijving is een terugkomend agendapunt bij de Werkgroep Onderwijs en het overleg met het werkveld. Naast de al lopende competentieherziening is de werkgroep in 2021 gestart met de vernieuwing van de verantwoording van de competentieset aan het Nederlands Kwalificatieraamwerk.
  In 2021 zijn er geen addenda bij de profielbeschrijving gepubliceerd. De vernieuwde competenties en verantwoording aan het kwalificatieraamwerk zijn aanleiding tot een toekomstige herziene uitgave van de gehele profielbeschrijving.
- **Herformulering domeincompetenties.**
  In het voorjaar van 2020 is gestart met de herziening van de competenties 4 t/m 7 (*Beheren, Adviseren, Instrueren en Leidinggeven)* en de voorbereiding voor de herziening van de competentie Zelfsturing. De competenties 4 t/m 7 worden herschreven met als doel de indicatoren bruikbaarder te maken voor alle contexten, en minder toegespitst op een bepaalde context. Voor alle competenties geldt dat het doel is om de indicatoren consistenter te formulieren en het verschil tussen de niveaus duidelijker zichtbaar maken in de indicatoren. In 2021 zijn voorstellen voor herziening van *Adviseren* en *Beheren* uitgewerkt. In 2022 wordt de herziening voortgezet waarbij wordt gestart met de competenties *Instrueren* en *Leidinggeven*. Het landelijk overleg Werkveldadviescommissies wordt gedurende het gehele proces gevraagd om feedback op de te volgen stappen en tussentijdse concepten.
- **Digitalisering profielbeschrijving.** Deze activiteit is door omstandigheden niet opgestart in 2021.
- **Project datavaardige professionals.** Dit project had als doel om in kaart te brengen hoe de DAS-opleidingen beginnend DAS beroepsbeoefenaars van voldoende vaardigheden kunnen voorzien op het gebied van datavaardigheid. Half maart 2021 verscheen het rapport 'Gewenste kennis en vaardigheden bij analisten op het gebied van data-analyse en dataopslag'. In het rapport staat een uitwerking van de vragenlijsten die in 2019 en 2020 onder werkgevers en alumni zijn afgenomen. De resultaten geven meer inzicht in wat de behoeftes in het werkveld zijn aan kennis en vaardigheden bij analisten op het gebied van data-analyse en dataopslag. Met de uitkomsten kunnen de Applied Science opleidingen onderzoeken of hun huidige data-onderwijs voldoende aansluit bij de behoeftes in het werkveld. Gedurende het project en bleek dat er bij de verschillende opleidingen al interessante tools, datasets en lesmateriaal beschikbaar was en er bij docenten behoefte was aan uitwisseling van dit materiaal met elkaar. Dit resulteerde in de toespitsing van de activiteiten van de projectgroep op het ontwikkelen van een online platform voor het delen van datasets en leermaterialen (zie de volgende paragraaf).
- **Uitwisselingsplatform data en leermaterialen.** Uit overleggen binnen het project 'datavaardige professionals' bleek dat er behoefte was bij docenten om een mogelijkheid te hebben om datasets en (bijbehorende) leermaterialen uit te wisselen. In de eerste helft van 2021 is hiervoor in samenwerking met SURF een platform voor het uitwisselen van open leermaterialen ontwikkeld, de DAS Community Open Leermaterialen. Begin 2021 is het platform in pilot fase in gebruik genomen. Bestaande sets van binnen DAS gedeeld leermateriaal, zoals het Currciulum Veiligheid CT en skills video's, werden of worden overgezet naar dit platform. Tijdens bespreking van het platform in verschillende gremia bleek dat er grote enthousiasme was voor het project en er ook behoefte was om breder materiaal te delen dan alleen gericht op datavaardig lesmateriaal en datasets. Projectgroepleden deelden hun eigen geschikt lesmateriaal via het platform en de projectgroep ontwikkelde een kwaliteitsstandaard en een werkwijze om deze te waarborgen. Naast de ontwikkeling en het vullen van het platform werd gedurende het jaar nagedacht over de wijze waarop duurzame uitwisseling van lesmaterialen gerealiseerd kon worden en dit verankerd kon worden binnen de organisatie van DAS. Alleen ontwikkelen van een

platform is niet genoeg om het project te laten slagen. Een projectgroep met vertegenwoordigers van bijna alle hogescholen werd ingericht zodat zij binnen hun eigen hogeschool als ambassadeurs van het platform kunnen optreden. Tevens werd besloten dat de Landelijke Opleidingsoverleggen voor hun eigen opleiding verantwoordelijk worden voor het verzamelen en beschikbaar stellen van open leermaterialen op hun eigen vakgebied. Op deze wijze sluit het project beter aan bij de opleidingen. De projectgroep met ambassadeurs gaat de LO's ondersteunen met instructies, kwaliteitscriteria, kennis van open leermaterialen en het organiseren van (online) bijeenkomsten. De uitwerking hiervan wordt in 2022 vervolgd.

- **Borging Experimenteren in coronatijd.** Door de beperkende maatregelen i.v.m. Covid-19 hebben veel opleidingen in 2020 en 2021 keuzes moeten maken in de hoeveelheid praktijklessen die de studenten kregen en de invulling ervan. Uitgangspunt daarbij was dat het beoogde niveau van de competentie *Experimenteren* nog steeds werd behaald. In 2021 is daarom een inventarisatie gedaan binnen DAS naar de genomen maatregelen per hogeschool en opleiding. Hieruit bleek dat alle opleidingen weliswaar minder praktijkuren en daarnaast praktijklessen in aangepaste vorm hebben kunnen bieden, maar dat er geen concessies zijn gedaan aan het te behalen eindniveau. Wel is er extra inzet nodig van studenten en docenten om het eindniveau te behalen. Bij aanvang van de inventarisatie was ook besproken dat deze kon dienen als inspiratie voor aanpassing van het onderwijs bij beperkende maatregelen, maar bij afronding bleek dit ingehaald door de actualiteit.
  Het rapport wordt in 2022 definitief gepubliceerd en kan bij een eerstvolgende visitatie als onderbouwing dienen om aan te tonen dat aan het beoogde niveau is voldaan.

Activiteiten landelijke opleidingsoverleggen

Bijna alle landelijke opleidingsoverleggen zijn in 2021 twee keer bijeen geweest. In de eerste helft van 2021 is nog online vergaderd, maar in het najaar zijn er weer enkele vergaderingen op locatie georganiseerd. Bij alle LO's stond ook in 2021 de gevolgen van de coronapandemie op het onderwijs op de agenda. Leden wisselden uit welke maatregelen er bij hun instelling golden, welke oplossingen er werden ingezet om achterstanden op te lossen en, later in het jaar, welke aanpassingen in het onderwijs behouden bleven. Ook heeft elk overleg input gegeven voor de competentieherzieningen en overleg gevoerd over de inzet voor het project Open Leermaterialen.

- **LOBEM.** Het LOBEM heeft de uitkomsten van de onderwijsenquête van het Platform Beroepenveld Medisch Laboratoriumonderwijs besproken. Ook neemt sinds 2021 een vertegenwoordiger van het LOBEM deel aan dit Platform. Eind 2021 hebben het Platform en hbo- en mbo-opleidingen gezamenlijk een online conferentie over de biomedisch analist van de toekomst georganiseerd. Verder inventariseert het LOBEM voortdurend welke minoren de opleidingen aanbieden. Er is een start gemaakt met de herziening van de BoKS van BML en er is gesproken over de problematiek van het vinden van stageplaatsen.
- **LOBIN.** Het LOBIN is in 2021 weinig bijeen geweest. Er zijn geen besproken thema's bekend anders dan wat hierboven beschreven staat.
- **LOCH.** Binnen het LOCH is uitgewisseld hoe de opleidingen de competenties 4 t/m 7 in het onderwijs hebben geïmplementeerd. Er is een start gemaakt met de herziening van de BoKS Chemie. Tot slot is een docentendag bij de Hogeschool Utrecht georganiseerd in november.
- **LOCT.** Bij het LOCT stond de sterk dalende instroom hoog op de agenda in 2021. Enkele LOCT-leden nemen deel aan de projectgroep Instroom CT, samen met voorlichtingsmedewerkers. Verder is er afgestemd over de naderende visitaties en vond er uitwisseling plaats over de werkdruk bij de opleidingen. Ook het LOCT heeft in november een docentendag georganiseerd bij de Hogeschool Utrecht, met sessies over flexibilisering, data-analyse en instroom en verschillende sprekers uit het werkveld.
- **LOTN.** Het LOTN startte in 2021 met nieuwe vertegenwoordigers van alle hogescholen. Ook de Hogeschool van Amsterdam, waar op dat moment een nieuwe TN-opleiding werd opgezet, sloot vanaf 2021 aan. Er is gesproken over de verruiming van de instroomeisen voor TN en de

aanpassing van de internationale naam van de opleiding. Daarnaast is een start gemaakt met de organisatie van een docentendag die in 2022 zal plaatsvinden.

- **LOMAS.** Door omstandigheden is het LOMAS in 2021 weinig bijeen geweest. Wel is er via e-mail gesproken over de mogelijkheid gezamenlijk een cluster te vormen voor de clustergewijze visitaties, in plaats van individueel aan te sluiten bij de clusters van bacheloropleidingen van de instelling. Vanwege het onduidelijke tijdspad van de invoering van instellingsaccreditatie is dit onderwerp eind 2021 voorlopig 'on hold' gezet.

Activiteiten Special Interest Group (SIG)

- **Schrijfonderwijs.** De SIG Schrijfonderwijs is niet actief geweest in 2021. In 2022 vindt een evaluatie plaats van deze groep.

2.2 Voorlichting

Vaste partner Centrum JongerenCommunicatie Chemie (C3).
DAS werkt samen met Centrum JongerenCommunicatie Chemie (C3) aan de voorlichting van de opleidingen om leerlingen te interesseren voor en informeren over de opleidingen binnen het domein. Door vaste partner te zijn van C3 draagt DAS er aan bij dat kinderen al vroeg kennis maken met de wereld van Applied Sciences en participeert DAS in C3-projecten die gericht zijn op dezelfde doelgroep. Ook voor de achterban van C3, bestaande uit bedrijven, brancheorganisaties en onderwijsinstellingen, is het zichtbaar dat DAS bijdraagt aan de activiteiten van C3 voor het basis- en voortgezet onderwijs.

Projecten/Activiteiten

PROEF!-campagne
Sinds 2007 wordt de PROEF!-campagne ontwikkeld en uitgevoerd in samenwerking met C3. C3 coördineert de activiteiten rondom PROEF!, met als doel leerlingen te interesseren voor en informeren over opleidingen in het Domein Applied Science. Een website en een studiekeuzetest rondom de Applied Science opleidingen helpen scholieren te ontdekken welke opleiding het best bij ze past. C3 verzorgt het (technisch) beheer van deze middelen.
DAS en C3 werken samen op basis van het Driejarenplan 2020-2023, waarin de nadruk ligt op het verhogen van de effectiviteit van de PROEF!-campagne.

- **Zichtbaarheid en bereik PROEF!-campagne.** Om meer scholieren te bereiken is de strategische beslissing genomen om proef.info en de bijbehorende studiekeuzetest te integreren in het nieuw te bouwen scholierenplatform exactwatjezoekt.nl. Hiervoor werd in 2021 het wireframe ontwikkeld.
  In 2021 was publiciteit rond PROEF! met name gericht op online adverteren via Google, scholieren.com en betaalde sociale mediaberichten, onder andere op TikTok. Tijdens de open dagen van de hogescholen werden flyers en gadgets uitgedeeld. Ook werden flyers verspreid onder decanen, bezoekers van de jaarlijkse LOB-decanendag en de Vereniging voor begeleiders in het Onderwijs (NVS-NVL).
  De flyer is tijdens het jaar inhoudelijk geactualiseerd en een herdruk staat op de planning. Eind 2021 is besloten om de gadgets, onder andere vanuit duurzaamheidsoogpunt, af te schaffen.
- **Samenwerking met hogescholen intensiveren.** Naast de activiteiten van C3 ligt er een grote rol bij de hogescholen in het vergroten van de zichtbaarheid en het bereik van de PROEF!-campagne. Om de hogescholen te informeren en betrekken bij de activiteiten heeft C3 een presentatie gegeven tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur (17 maart 2021), een sessie verzorgd over 'Influencers op de studiekeuze' tijdens de DAS-conferentie (18 maart) en een workshop met het spel 'Studiekeuze Jungle' verzorgd tijdens een online open dag van

Hogeschool Leiden. In het kader van het vernieuwen van de instroomactiviteiten bij de Hanzehogeschool Groningen heeft C3 een inspiratiesessie voor de medewerkers van deze hogeschool verzorgd.

- **Prapp!** Begin 2021 is een webversie van de studiekeuzetest in Prapp gepubliceerd, met het doel te onderzoeken of dit meer leerlingen bereikt dan de app. De gebruikersstatistieken zijn gedurende het jaar gemonitord en vergeleken met de downloadgegevens van de app. Het blijkt dat leerlingen inderdaad meer gebruik maken van de webversie van de studiekeuzetest. De toevoeging van de opleiding Biomedische technologie is opgestart.
- **Overige materialen PROEF!-campagne.** De folder 'Applied Science, iets voor jou?' is zoals elk jaar geactualiseerd en verspreid naar de hogescholen (om uit te delen tijdens voorlichtingsactiviteiten) en naar decanen en uitgedeeld tijdens verschillende conferenties. Ook is een mailing aan decanen van eind 2020, waarin zij werden uitgenodigd folders te bestellen voor hun leerlingen, geëvalueerd. Hieruit bleek dat er een grote behoefte is aan digitaal voorlichtingsmateriaal dat in de ELO kan worden geplaatst. Dit wordt meegenomen naar 2022.
- **Ontwikkeling interactieve video's.** In plaats van het verder ontwikkelen van interactieve video's is een nieuwe visie op beroepenfilmpjes ontwikkeld (vanuit beroep, generatie Z, vraagstukken van de toekomst, gender). Dit heeft geresulteerd in een nieuw concept: 'Professional Stories', die vanaf 2022 zullen worden gerealiseerd.
- **Doorontwikkeling van digitale middelen.** Dit is wegens andere prioriteiten niet opgestart in 2021.

Overige activiteiten

- **Exact wat Je Zoekt.** De website exactwatjezoekt.nl wordt doorontwikkeld naar een platform voor alle leerlingen in het VO voor hulp bij schoolwerk én studiekeuze voor bèta en techniek. PROEF! wordt geïntegreerd in exactwatjezoekt.nl, waarbij PROEF een eigen podium binnen de website krijgt. In 2021 is het concept van de nieuwe website uitgewerkt, is een strategie ontwikkeld voor de integratie van proef.info en Prapp op exactwatjezoekt.nl en zijn de eerste wireframes opgeleverd.
- **Stimulering uitwisseling tussen hogescholen.** Er zijn veel ontwikkelingen en activiteiten rond het thema voorlichting en studiekeuze op de hogescholen. Onderwerpen als instroom en de aansluiting met het voortgezet onderwijs zorgen steeds weer voor nieuwe uitdagingen. Om de uitwisseling van kennis en ervaringen tussen hogescholen te faciliteren bestaat de Werkgroep Voorlichting uit vertegenwoordigers van alle hogescholen, zowel docenten als PR-coördinatoren en communicatieadviseurs. Bij iedere bijeenkomst staat een thema centraal en de resultaten van de uitwisseling worden binnen DAS gedeeld. In 2021 is de werkgroep twee keer bij elkaar geweest. Thema's waren: de inzet bij voorlichtingsactiviteiten van het Dashboard Onderwijs – Arbeidsmarkt van de Topsector Chemie, het project profilering Chemische Technologie en de gewenste koers voor de landelijke voorlichtingsactiviteiten in 2022. Bij alle overleggen wordt de werkgroep door C3 geïnformeerd en wordt advies gevraagd over de ontwikkelingen binnen de PROEF!-campagne en is er uitgebreid de tijd voor het uitwisselen van de instroomcijfers en de voorlichtingsactiviteiten van de hogescholen zelf.
- **Profilering Chemische Technologie.** Vanwege de jarenlange landelijke dalende trend bij de instroom van studenten bij de Chemische Technologie (CT) opleidingen is in 2021 een projectgroep gevormd met leden van de Werkgroep Voorlichting met een CT-opleiding en vertegenwoordigers van het LOCT. Zij zijn begonnen met een eerste inventarisatie van mogelijke oorzaken en oplossingen. In samenwerking met C3 is een onderzoek uitgezet onder scheikundedocenten naar hun kennis over Chemische Technologie beroepen en studies en zijn instroom bevorderende middelen bedacht die in 2022 verder worden uitgewerkt en opgestart. *De inventariserende fase van dit project valt onder de portefeuille Kwaliteit. Deze activiteit staat ook daar vermeld.*

2.3 Onderzoek

- **Lectorenplatform Applied Science**. De missie van het lectorenplatform Applied Science is om met praktijkgericht onderzoek en de inzet van sleuteltechnologieën uit het natuurwetenschappelijke domein een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke opgaven. In 2021 heeft het platform zich ontwikkeld van een groep lectoren naar een sterk netwerk van lectoren en onderzoekers die elkaar weten te vinden, actief aansluiting zoeken bij initiatieven als Groeifondsvoorstellen en gezamenlijk nieuwe mogelijkheden creëren, zoals SPRONG en subsidieaanvragen. Om dit met elkaar te realiseren kwamen de lectoren in 2021 elke twee weken online bij elkaar om elkaar beter te leren kennen, uitdagingen te bespreken en te komen tot samenwerkingen om elkaar te versterken. De lectoren bundelen hun krachten op drie missiegedreven innovatiegebieden: Plantinhoudsstoffen, Verduurzaming van de industrie en Life Sciences-technologieën. De samenwerking heeft ook geleid tot aansluiting bij externe netwerken op deze gebieden.
  Het platform is van 2019 tot en met 2021 ondersteund met een subsidie van Regieorgaan SIA. DAS is penvoerder van de subsidie en heeft zorg gedragen voor de uitvoering van alle daaraan gekoppelde verplichtingen. Begin 2021 is een midterm evaluatie afgerond en ingediend bij Regieorgaan SIA, conform de rapportageverplichtingen.
- **Lectorenbijeenkomst.** In plaats van een fysieke Lectorenbijeenkomst, zijn er in 2021 vanuit het Lectorenplatform verschillende online bijeenkomsten georganiseerd voor het hele lectorennetwerk van DAS. Deze bijeenkomsten zijn georganiseerd rond de hierboven genoemde focusthema's van het platform en dienden om te ontdekken op welke onderwerpen er samenwerkingen binnen DAS mogelijk zijn. Daarnaast dienden de bijeenkomsten voor het betrekken en enthousiasmeren van de leden van het lectorennetwerk voor de activiteiten van het Lectorenplatform.
- **Communicatie en positionering van het onderzoek**. In 2021 zijn verschillende DAS-bestuursleden, waaronder het bestuurslid Onderzoek, betrokken geweest bij het opstellen van de Transitieagenda Gezondheid & Zorg van Health Holland. Hierdoor is er expliciete aandacht voor de rol van het Life Sciences-onderzoek bij de transitie in deze agenda. De vertegenwoordiging van verschillende lectoren in relevante overlegstructuren is voortgezet. Ook is er in 2021 bijzondere aandacht geweest voor de betrokkenheid van lectoren bij verschillende aanvragen voor het Nationaal Groeifonds. Deze aanvragen zullen in 2022 worden ingediend. Tot slot is een start gemaakt met de ontwikkeling van video's die kunnen worden ingezet als communicatiemiddel voor het lectorenplatform en het Applied Science-onderzoek.
- **Duurzaam Lectorenplatform**. De platformsubsidie van SIA voor het Lectorenplatform Applied Science loopt tot einde 2021 (deze is automatisch verlengd vanwege de coronacrisis in het voorjaar van 2020). In 2021 is uitgewerkt hoe het Lectorenplatform kan voortbestaan en de activiteiten kan blijven uitvoeren na de subsidieperiode. Eind 2021 heeft het bestuur uitgesproken om het platform te willen blijven ondersteunen zodat het een duurzaam onderdeel van DAS kan blijven, op voorwaarde dat er ook naar aanvullende financieringsbronnen wordt gezocht.

2.4 Kwaliteit

- **Aanbod Applied Science onderwijs & onderzoek.** Het aanbod van onderwijs en onderzoek dat op de digitale Applied Science landkaart op de website wordt gepresenteerd, is voortdurend actueel gehouden op verzoek van de hogescholen. Als hogescholen ingrijpende wijzigingen doorgeven worden deze binnen het Algemeen Bestuur besproken. Hogeschool Inholland heeft aangegeven in 2022 te starten met nieuwe afstudeerrichtingen. In 2022 wordt in overleg met deze hogeschool bekeken of aanpassing van hun afstudeerrichtingen aanleiding is om de 'procedure nieuwe uitstroomrichtingen' op te starten.
- **Landelijk Overleg Digitalisering (LOD).** Het Landelijk Overleg Digitalisering biedt de hogescholen binnen DAS de mogelijkheid om kennis en ervaringen uit te wisselen op het gebied van

digitalisering van het onderwijs, en indien gewenst gezamenlijk activiteiten te ontplooien. In 2021 heeft het LOD de enquête uitgewerkt die eind 2020 was uitgezet onder alle hogescholen om te inventariseren welke ontwikkelingen tijdens de coronapandemie hebben plaatsgevonden binnen de digitalisering van het onderwijs en of er wensen zijn voor extra samenwerking op dit gebied. Ook is daarbij bekeken of er behoefte is aan het bundelen van de krachten in contact met online aanbieders van tools en platforms. Belangrijkste conclusie uit deze enquête is dat grote winst behaald kan worden als het LOD activiteiten voor en met de DAS-opleidingen ontwikkeld om kennisuitwisseling en eventueel samenwerken op deze thema's te realiseren. Naast blended learning en online onderwijs zijn ook thema's als flexibilisering, open leermaterialen en docentprofessionalisering daarbij belangrijk. Om de verbinding tussen het LOD en de opleidingen te versterken, is eind 2021 besloten het LOD voortaan te positioneren binnen het speerpunt Onderwijs waar 'digitalisering' een centraal thema wordt. Een vertegenwoordiger van het LOD neemt daarvoor deel aan de Werkgroep Onderwijs, net als de vertegenwoordigers van de Landelijke Opleidingsoverleggen.

- **Toetsen eindniveau – Afstuderen op Maat.** Eind 2020 is een projectgroep gelanceerd om intervisie en uitwisseling op het thema 'toetsen eindniveau' te stimuleren. Alle hogescholen zijn vertegenwoordigd in deze projectgroep. Centraal staat de gezamenlijke zoektocht naar de mogelijkheden om het eindniveau anders te toetsen dan alleen op basis van de dominante rol die het afstudeerverslag nu meestal heeft. Gedurende het jaar is besloten om de naam van de projectgroep aan te passen van 'toetsen eindniveau' naar 'afstuderen op maat' omdat deze naamgeving beter de lading van het thema dekt en ook voor een bredere doelgroep – zoals de achterban en het afnemend werkveld – een duidelijkere titel is.
  In 2021 heeft de projectgroep een globaal projectplan opgesteld en zijn twee uitwisselingsbijeenkomsten met verschillende thema's georganiseerd. Tijdens een online bijeenkomst op 15 april 2021 presenteerde Ruud Sniekers de opzet van de Technische Natuurkunde opleiding van Saxion en liet hij in detail zien hoe zij 'anders toetsen' hebben doorgevoerd. Op 30 november 2021 werd met Lisette Munneke - Kenniscentrum Leren en Innoveren van de Hogeschool Utrecht - gediscussieerd over vraagstukken rondom het zichtbaar maken van het onderzoekend vermogen in het afstudeerprogramma. Omdat een dergelijke verandering binnen een opleiding niet alleen door projectgroepleden maar met het een heel team gerealiseerd moet worden, is in 2021 besloten om ook inspiratiesessies te organiseren waarin experts vanuit verschillende invalshoeken het thema belichten voor de bredere achterban. In 2021 is in februari een eerste inspiratiesessie georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst gaf Wes Wierda van het visitatie-bureau Hobéon zijn visie op het thema.
- **Monitoring aansluiting mbo.** Naar aanleiding van het rapport 'Doorstromen van mbo naar hbo, dat gaat lukken' dat is opgesteld in samenwerking met PLOT (mbo vakcommissie Proces-Laboratorium en Operationele Techniek) is besloten om in 2021 te gaan monitoren wat het effect is op studiesucces van de instromende mbo'ers die een pakket van keuzedelen hebben gevolgd gericht op doorstroming naar hbo laboratoriumtechniek. Een groot aantal studenten die in het studiejaar 2020/2021 in de DAS-opleidingen is ingestroomd heeft deze keuzedelen gevolgd. Eind 2021 is een plan van aanpak opgesteld voor het uitvoeren van een kwantitatief en kwalitatief onderzoek onder ingestroomde mbo'ers. Deze onderzoeken worden naar verwachting in 2022 uitgevoerd waarbij alle hogescholen met een vragenlijst worden benaderd om input te leveren voor de verdere opzet van het onderzoek.
- **Docentenconferentie Circulariteit & Duurzaamheid.** Een van de belangrijke thema's voor het opleiden van de 'professional van de toekomst' is circulaire economie en duurzaamheid. Docenten spelen een grote rol in het ervoor zorgen dat deze thema's worden aangeboden aan de studenten in het Applied Science onderwijs. Zij zijn vaak echter zoekende hoe zij dat het beste kunnen doen. Om docenten hierbij te ondersteunen heeft het domein op donderdag 25 november 2021 de docentenconferentie 'Circulariteit & Duurzaamheid' georganiseerd. Wegens de op dat moment geldende coronamaatregelen was het een online bijeenkomsten waaraan 60 DAS-collega's deelnamen. Het programma, met een key-note speaker, uitwisseling van best

practices en workshops met verschillende contexten in het onderwijs, bood inspiratie en leverde ook nieuwe samenwerkingen op. De presentaties en workshops zijn gepubliceerd op de website.

- **Uitwisseling best practices tussen veiligheidsfunctionarissen.** In 2020 bleek er behoefte te zijn aan uitwisseling tussen veiligheidsfunctionarissen van de hogescholen. Na de organisatie van twee succesvolle bijeenkomsten in 2020 is afgesproken dat de deelnemers zelf verder invulling gingen geven aan het overleg in de vorm van een Special Interest Groep (SIG). In de eerste helft van 2021 is de SIG door een beleidsmedewerker ondersteund bij het opstarten van het overleg en het inrichten van een Teams-omgeving voor overleggen en uitwisseling van documenten. Er zijn in 2021 twee bijeenkomsten georganiseerd met als belangrijkste thema's: CMR-stoffen - van inkoop tot en met gebruik en registratie, inclusief de juridische aansprakelijkheid, maatregelen rondom COVID-19, Leerlijn Veiligheid Onderwijs, Blootstelling metingen chemicaliën, Chemicaliën registratiesysteem en uitdagingen waar Biologische Veiligheidsfunctionarissen (BVF) tegen aanlopen. Tijdens de online bijeenkomst op 11 februari is Janine Keur (Avans Hogeschool) benoemd tot voorzitter en zijn afspraken gemaakt over de werkwijze van de SIG. De bijeenkomst in november vond in hybride vorm plaats - online en fysiek - bij de Hogeschool Leiden. Naast de inhoudelijke thema's werd ook een kijkje genomen in de laboratoria. Naast de bijeenkomsten weten de veiligheidsfunctionarissen elkaar te vinden en wisselen zij tussentijds regelmatig ervaringen uit.
- **Evaluatie en ondersteuning visitatieclusters.** Vanuit DAS bieden wij onze visitatieclusters – indien gewenst – ondersteuning aan bij visitaties. In 2021 zijn diverse acties ondernomen op het gebied van visitaties. De Technische Natuurkunde opleidingen die eind 2020 waren gevisiteerd hebben via uitgebreide reacties op vragenformulieren hun ervaringen en tips gedeeld met de DAS-collega's. Voor de clusters Applied Science, Life Sciences & Chemistry en Life Sciences & Technology 2 is op vrijdag 11 juni 2021 een informatiebijeenkomst georganiseerd om de start van hun visitatietraject in het studiejaar 2021/2022 te ondersteunen. Tijdens deze online bijeenkomst werden de deelnemers bijgepraat over de huidige regelingen en verwachtingen bij visitaties en konden zij vragen stellen aan vertegenwoordigers van de NVAO, de visitatiebureaus NQA en Hobéon en de collega's van de Technische Natuurkunde opleidingen. Daarnaast zijn afspraken gemaakt over de verdere ondersteuning van de clusters tijdens het hele traject. Andere visitatieclusters werden geïnformeerd over de uitkomsten van de bijeenkomst.
- **Arbeidsmarktmonitor Chemische Sector.** De Werkgroep Kwaliteit heeft in februari tijdens een online sessie met een vertegenwoordiger van de Topsector Chemie feedback gegeven op de digitale arbeidsmarktmonitor van de topsector. Geconstateerd is dat de monitor bekend is bij hogescholen maar er niet actief gebruik van wordt gemaakt. Afgesproken is dat DAS haar achterban informeert over de waardevolle informatie die er in staat voor bijvoorbeeld het staven van strategische plannen en inhoudelijke onderwijsvernieuwing. De monitor lijkt vooral ook een belangrijke bron voor voorlichting aan aankomende studenten binnen de PROEF!-campagne en de individuele hogescholen. Een start is gemaakt met het gezamenlijk onderzoeken naar de wijze waarop de monitor hiervoor ingezet kan worden tijdens een discussie over de monitor in de Werkgroep Voorlichting. Een belangrijke aanpassing om deze toepassing te ondersteunen is dat de monitor in 2021 is aangevuld met informatie over de vo-profielkeuze N&G of N&T van studenten.
- **Instroom Chemische Technologie.** Vanwege de jarenlange landelijke dalende trend bij de instroom van studenten bij de Chemische Technologie (CT) opleidingen is in 2021 een projectgroep gevormd met leden van de Werkgroep Voorlichting met een CT-opleiding en vertegenwoordigers van het LOCT. Zij zijn begonnen met een eerste inventarisatie van mogelijke oorzaken en oplossingen. In samenwerking met C3 zijn instroom bevorderende middelen bedacht die in 2022 verder worden uitgewerkt en opgestart. In 2021 heeft de Werkgroep Kwaliteit deze inventariserende fase opgestart en gevolgd.
- **Studiesucces.** Studiesucces blijft een grote zorg voor de hogescholen. Veel hogescholen zetten hun kwaliteitsgelden hiervoor in en er wordt bekeken hoe dit structureel verbeterd kan worden.

Tijdens de vorige werkconferentie in 2019 over dit thema bleek dat er behoefte is om met elkaar te blijven uitwisselen op dit thema. Afgesproken is om dit thema drie jaarlijks terug te laten komen. In de tweede helft van 2021 is het programma voor 2022 opgesteld waarin webinars worden georganiseerd om uitwisseling te stimuleren en faciliteren.

- **Uitwisseling inkoop apparatuur en middelen.** Halverwege 2021 is naar aanleiding van een verzoek van Avans Hogeschool een inventarisatie gedaan naar de behoefte om met elkaar een kennisplatform rondom de inkoop van laboratoriumapparatuur, gebruiksmiddelen en verbruiksmiddelen te verkennen. Binnen dit platform zouden de samenwerkende hogescholen op een open en laagdrempelige manier met elkaar kunnen sparren over de uitdagingen rondom de inkoop van deze productgroep(en). Bovendien zou binnen dit platform kennis gedeeld kunnen worden over afgeronde aanbestedingen, lopende aanbestedingen, geplande aanbestedingen en de daarbij behorende uitdagingen en zienswijze. Een meerderheid van de deelnemende hogescholen heeft positief op het voorstel gereageerd. In het najaar zijn de voorbereidingen getroffen voor een eerste oriënterend gesprek in januari 2022.

3 Samenwerking

De activiteiten van DAS staan in relatie met die van een groot aantal andere organisaties. De activiteiten en ontwikkelingen bij deze organisaties kunnen invloed hebben op de activiteiten van DAS en vice versa. DAS zorgt ervoor dat de samenwerking met deze partijen zo optimaal mogelijk verloopt.

3.1 Afstemming met het werkveld

- **Landelijk Overleg Werkveldadviescommissies Applied Sciences (Landelijk WAC)**. Het Landelijk Overleg Werkveldadviescommissies heeft in 2021 twee keer via Teams plaatsgevonden, op 26 mei 2021 en 3 december 2021. Onderwerpen die tijdens het overleg aan bod kwamen waren: de coronasituatie bij de hogescholen en in het werkveld, met speciale aandacht voor stage- en afstudeerplaatsen en de gevolgen voor het niveau van praktijkvaardigheden van de studenten, het belang van stages versus het afstuderen, de competentiegerichte profielbeschrijving en de herzieningen van de competenties, het project 'datavaardige professional', de dalende instroomcijfers en gevolgen voor de sector, de ontwikkeling binnen het DAS-speerpunt Onderzoek, en nieuws uit de regionale werkveldadviescommissies.
- **Raad van Advies Applied Sciences (RvA).** In 2021 is de Raad van Advies twee keer online bij elkaar gekomen, op 27 mei en 12 november 2021. Het KIS-plan 2021 – 2026 vormt de leidraad voor het overleg binnen de RvA.
  Tijdens de vergadering in mei is afscheid genomen van Aarnoud Overkamp als voorzitter van de RvA, met dank voor zijn betrokkenheid en inzet van de afgelopen jaren. Als voorzitter is hij opgevolgd door Onno de Vreede (Human Capital coördinator ChemistryNL / Topsector Chemie). Paul Korte heeft zijn positie als vertegenwoordiger namens de Topsector Life Sciences & Health (LSH) en de Vereniging Innovatieve Geneesmiddelen overgenomen. Belangrijkste bespreekpunten waren: de coronasituatie bij de hogescholen en in het werkveld, met speciale aandacht voor stage- en afstudeerplaatsen en de gevolgen voor het niveau van praktijkvaardigheden van de studenten; projecten binnen het activiteitenplan *Professional van de Toekomst* – met als belangrijkste thema's datavaardigheden en circulariteit; de inrichting van learning communities op de interface van leren, werken en innoveren; de ontwikkeling binnen het DAS-speerpunt Onderzoek; de situatie rondom de dalende instroom van studenten; versteviging van het werkveloverleg in de driehoek onderwijs-onderzoek-werkveld/maatschappij. Tevens werden belangrijke ontwikkelingen binnen de topsectoren, branche- en beroepsverenigingen besproken: de ontwikkelingen op het gebied van het vestigingsklimaat en het daarbij behorende arbeidsmarktbeleid voor life sciences talent binnen de

geneesmiddelenindustrie, de online arbeidsmonitor van de Topsector Chemie (TSC) en de eerste resultaten van de Fenelab Enquête Onderwijs – Arbeid.

- **Overleg Vereniging Nederlandse Chemische Industrie (VNCI).** In de afgelopen jaren werd structureel overleg gevoerd met de VNCI, als een belangrijke gesprekspartner over het hbo Applied Science onderwijs en onderzoek binnen landelijke overleggen van o.a. VNO-NCW/MKB Nederland, Techniek Pact, Topsector Chemie, enz.. In 2021 heeft de VNCI een herijking gedaan van de speerpunten waarop zij zich willen richten en daarbij is directe aandacht voor 'onderwijs' (mbo, hbo en wo) komen te vervallen en ondergebracht bij de Topsector Chemie. Om deze reden is er in 2021 geen apart overleg geweest met de brancheorganisatie. Doordat de onderwijsactiviteiten zijn ondergebracht bij de Topsector Chemie blijft de verbinding via de voorzitter van de Raad van Advies gehandhaafd. Naar aanleiding van deze ontwikkeling is het bestuur van DAS in 2021 een oriëntatie opgestart of het wenselijk is om een formele relatie op te bouwen met VNO NCW / MKB Nederland.
- **Transitieagenda Human Capital Gezondheid & Zorg.** Op uitnodiging van de Topsector LSH hebben verschillende deelnemende hogescholen aan DAS tijdens ronde tafel gesprekken gesproken over de Transitieagenda Human Capital Gezondheid & Zorg. De doelstelling van de agenda is het realiseren van een blijvende, optimale aansluiting van het onderwijs bij de transitie(s) in maatschappij en gezondheidszorg, waarin de life sciences integraal zijn meegenomen. Eind 2021 heeft het bestuur het belang van de agenda onderschreven en is afgesproken dat het domein in gesprek blijft met de topsector om te bekijken hoe wij vanuit de landelijke samenwerking kunnen bijdragen aan de transitiedoelstellingen.

3.2 Afstemming met het onderwijsveld

Voor een goede inbedding in de onderwijsketen van het voortgezet onderwijs tot middelbaar beroepsonderwijs en wetenschappelijk onderwijs wordt contact onderhouden met gerelateerde organisaties actief op de verschillende onderwijsniveaus.

- **Sector HTNO van de Vereniging Hogescholen.** In 2021 heeft de voorzitter van DAS het domein vertegenwoordigd binnen het Sectoraal Advies College (SAC) HTNO van de Vereniging Hogescholen. Het SAC adviseert de portefeuillehouder Techniek in het bestuur van de VH. De belangrijkste thema's relevant voor DAS in 2021 waren o.a. vooropleidingseisen, instroomcijfers, ontwikkeling masteronderwijs, ondersteuning digitale vaardigheden in het techniekonderwijs, bewaking van toetskwaliteit tijdens de coronapandemie en een sectorale verkenning met daaraan gekoppeld het verbeteren van het overleg met de techniekbranches.
- **MBO-Raad onderwijscluster Proces-, laboratorium- en operationele techniek.** Op landelijk niveau onderhoudt DAS contact met de vakcommissie Proces-, laboratorium- en operationele techniek (PLOT) van de MBO-Raad om ontwikkelingen in het mbo en hbo af te stemmen. Het belangrijkste gespreksonderwerp in 2021 was het monitoren van de doorstroom van mbo'ers naar het hbo (zie ook 'monitoring aansluiting mbo', in alinea 2.4).
- **Curriculum.nu / actualisatie examenprogramma's.** Via onze partner C3 wordt DAS op de hoogte gehouden van de geplande veranderingen in de eindtermen van de relevante vo-vakken om indien nodig invloed uit te oefenen op de wijzigingen. In 2021 zijn binnen DAS docenten en andere vertegenwoordigers betrokken bij het onderwijs aan (eerstejaars) studenten opgeroepen om deel te nemen aan de enquête 'verkenning vervolgonderwijs' om zo input te leveren voor de herziening van het examenprogramma in de komende jaren. Eind 2021 heeft het proces een vervolg gekregen met de opdracht aan SLO de examenprogramma's van de natuurwetenschappelijke vakken te actualiseren.
- **Samenwerking Domein Built Environment.** DAS werkte in 2021 nauw samen met de Hogere Onderwijsgroep Bouw & Ruimte (HOG) / Domein Built Environment. De bureaufaciliteiten van DAS in het Synthesium te Den Haag werden gedeeld met de beleidsadviseur van de HOG en er vond om de twee weken (online) overleg plaats tussen de beleidsadviseurs van beide

organisaties. De samenwerking met het Domein Bouw & Ruimte bood beide domeinen de mogelijkheid om organisatorisch maar vooral ook inhoudelijk van elkaar te leren en elkaar daardoor te versterken. In 2021 heeft een evaluatie van de samenwerking plaatsgevonden en is door beide domeinen besloten om de samenwerking in 2022 te verlengen.

3.3 Afstemming binnen externe netwerken

Naast de in alinea 3.1 genoemde structurele contacten met het onderwijs- en werkveld nemen bestuursleden of DAS-medewerkers zitting in relevante besturen, adviesraden en werkgroepen van gerelateerde organisaties uit de sector. Op deze wijze worden de relaties geïntensiveerd en de afstemming verder geoptimaliseerd. De netwerken waaraan zitting is genomen in 2021 zijn te vinden in paragraaf 5.11.

- **Aanvullende activiteiten NAP.** Namens DAS neemt Erik van Seventer (bestuurslid Werkveld) deel aan het NAP Process Industry Network. In de juninieuwsbrief van dit platform is hij aan het woord gelaten over de coronamaatregelen bij de hogescholen, de effecten hiervan op de studenten en heeft hij een oproep geplaatst voor het blijven aanbieden van stage- en afstudeerplaatsen. Daarbij heeft hij ook benadrukt wat er is geleerd in de coronaperiode en welke positieve onderdelen daarvan in de toekomst worden meegenomen in het hbo Applied Science onderwijs. In november heeft Marijn Meijer van C3 een presentatie verzorgd voor de programmaraad van het NAP over de voorlichtingsactiviteiten, ook in samenwerking met het Applied Science onderwijs, om de bedrijven te enthousiasmeren ook een bijdrage te leveren.

3.4 Aangesloten hogescholen

Om de doelstellingen en actielijnen binnen DAS te kunnen realiseren is het belangrijk om de deelnemend hogescholen een netwerk te bieden. DAS realiseert dit door een duidelijke organisatiestructuur met werk- en projectgroepen en landelijke (opleidings)overleggen waarin vertegenwoordigers van alle hogescholen vertegenwoordigd zijn. Tevens vinden gedurende het jaar verschillende bijeenkomsten plaats – vergaderingen, studiedagen, conferentie - waar de werknemers van de deelnemende hogescholen – van docenten en pr-coördinatoren tot opleidingsdirecteuren en lectoren - elkaar kunnen ontmoeten. Het domein wordt ondersteund door een bureau met medewerkers die een coördinerende rol spelen en verantwoordelijk zijn voor het vorm en inhoud geven aan het beleid van DAS. De onderstaande activiteiten zijn aanvullend op de basis DAS-organisatie.

- **DAS Conferentie.** Wegens de geldende coronamaatregelen werd in 2021 voor het eerst in de geschiedenis van DAS de jaarlijkse DAS-conferentie online georganiseerd. Op donderdag 18 maart 2021 werden bijna 300 deelnemers online verwelkomd door dagvoorzitter Marloes ten Kate. Keynote speaker Talitha Muusse vertelde over de kracht van jongeren en haar boodschap 'laat jongeren meebepalen in plaats van meepraten'. In de daarop volgende parallelsessies deden de deelnemers in twee rondes van 45 minuten inspiratie op over onderwijs en onderzoek met als thema 'Online maar niet alleen'. Bijna alle sessies werden verzorgd door docenten en onderzoekers van DAS. De conferentie werd afgesloten met het duo Lucas en David, ook wel bekend als de Samenvatters, die aan hand van tekeningen, gemaakt op basis van input door de deelnemers, op een ludieke wijze een samenvatting gaven van de middag.
  De Poster Competition voor studenten kreeg dit jaar ook een online karakter. Studenten namen deel met een videopitch in plaats van een poster. Enkele weken voor de conferentie nomineerde de jury 6 pitches voor een van de Pitch Awards. Voorafgaand aan de conferentie lichtten de genomineerde teams hun pitch mondeling toe bij de jury. Aan het eind van de middag werden de winnaars live tijdens een online sessie bekend gemaakt. Het gebruik van videopitches is erg goed ontvangen en wordt gecontinueerd in 2022. Voor deze editie heeft DAS opnieuw samengewerkt

met de KNCV en het NIBI, waardoor er in totaal 4 prijzen zijn uitgereikt: drie juryprijzen en een Publieksprijs.

- **Regiobesprekingen**. In 2021 zijn alle regio's – Noord, West en Zuid – halfjaarlijks online bij elkaar gekomen. Regio West heeft twee gemiste bijeenkomsten in 2020 ingehaald en heeft vier keer met elkaar gesproken. Bij alle regio's zijn de situatie rondom corona en de instroomcijfers besproken.
  In de Regio Noord heeft Saxion het nieuwe curriculum van de opleiding BML aan de collega's gepresenteerd en zijn de plannen op het gebied van flexibilisering/didactiek uitgewisseld. Ook is gesproken over het uitwisselen van studenten bijvoorbeeld bij stage/afstuderen in de kenniscentra of bij minoren.
  In de Regio West heeft de Hogeschool Utrecht haar beleid rondom stageovereenkomsten en geheimhouding gedeeld en de Hogeschool Leiden heeft verteld hoe zij 'anders toetsen' bij de BML-opleiding. Een collega van Zuyd Hogeschool heeft de hogescholen in de Regio West laten zien hoe zij de afschaffing van de BSA hebben gerealiseerd. Tevens is door alle hogescholen input gegeven over het meten en uitvoeren van evaluaties en studentenbetrokkenheid.
  De Regio Zuid had in 2021 het thema 'toetsbeleid' centraal staan bij de bijeenkomsten. Avans Hogeschool en de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen hebben hun aanpak gepresenteerd. Tevens is gesproken over kwaliteitsborging van zakelijke dienstverlening en leven lang leren.
- **Online uitwisseling coronasituatie.** In 2020 werd de wereld geconfronteerd met een coronapandemie die zorgde voor bijzondere een uitdagende tijden, zowel voor de medewerkers van hogescholen als voor het onderwijs en onderzoek waarin zij werkzaam zijn. Om de bestuursleden ook in 2021 bij deze ontwikkelingen te ondersteunen zijn vijf online 'corona uitwisselingen' georganiseerd waar ervaringen gedeeld konden worden, van elkaar geleerd werd en samen op zoek gegaan werd naar oplossingen. In het najaar werd geconstateerd dat de ontwikkelingen rondom corona en de maatregelen in het onderwijs zich stabiliseerden maar dat er behoefte bleek te zijn om online met elkaar uit te blijven wisselen op andere thema's. In december is als eerste een dergelijke online uitwisseling georganiseerd met het thema 'blended learning'.
- **Nieuwe opleidingen binnen DAS.** Per 4 maart 2021 zijn twee nieuwe opleidingen van de Hogeschool van Amsterdam aangesloten bij het domein: Biomedische Technologie (nieuwe CROHO) en Technische Natuurkunde. In 2021 is met deze hogeschool samengewerkt om de opleidingen aangesloten te krijgen bij alle gremia en activiteiten van het domein.
- **Teams landelijke opleidingsoverleggen.** In 2021 is voor alle Landelijke Opleidingsoverleggen een Teams-omgeving binnen die van DAS aangemaakt. Dit om te zorgen voor continuïteit bij een functiewissel en het makkelijker toegankelijk kunnen maken van andere DAS-informatie voor de LO's. Om de voorzitter en secretaris van de LO's ook eigenaar-rechten te geven heeft elk LO een account gekregen binnen het @appliedscience.nl-domein.
- **Webinar 'Hybride docenten'.** De inzet van hybride docenten kan van grote waarde zijn voor de Applied Science opleidingen maar de opleidingen worstelen met praktische zaken als de aanstelling, bewaking van didactische kwaliteiten, omgang met toetsbekwaamheid en de dillema's rondom taken en uren en afspraken met de andere werkgever. Tijdens een webinar over dit onderwerp op 12 maart 2021 is Kees van der Velden (Expertisecentrum Hybride Docent) op basis van onderzoek van het Platform Talent voor Technologie ingegaan op deze vragen.

4 Communicatie & Service

4.1 Communicatie

- **Website DAS**. De website is voortdurend actueel gehouden. Eind 2021 is gestart met de ontwikkeling van functionaliteiten voor een congreswebsite, waarmee het programma van bijeenkomsten als de DAS Conferentie of docentenconferenties duidelijk gepresenteerd kan

worden en deelnemers zich via de DAS-website voor workshops kunnen inschrijven. Hiermee wordt de inzet van externe dienstverleners hiervoor overbodig.

- **Nieuwsbrief.** Er zijn zes reguliere nieuwsbrieven verstuurd, plus enkele speciale edities rond de DAS Conferentie. Het aantal abonnees op de nieuwsbrief is licht gedaald en ligt nu rond de 440. Naast de reguliere nieuwsbrief is er een editie van de projectnieuwsbrief gestart voor degenen die op de hoogte gehouden willen worden van het project Datavaardige professional/open leermaterialen. Deze nieuwsbrief telt 44 abonnees.
- **Social media.** De extra inzet op communicatie via LinkedIn is in 2021 gecontinueerd, met behulp van een freelance communicatiemedewerker. Het aantal volgers van de bedrijfspagina is verder gestegen naar zo'n 250. We hebben in toenemende mate interactie van onze volgers met onze berichten gezien.
- **Interne communicatie / intranet.** Er zijn in 2021 door omstandigheden geen verdere ontwikkelingen geweest omtrent de inzet van de Microsoft 365-diensten om de communicatie met en tussen de overlegorganen te verbeteren.
- **Interview C2W.** In 2021 is in de maarteditie van C2W vakblad voor professionals in de chemie en life sciences een interview verschenen over de kracht van de samenwerking binnen DAS. Beleidsadviseur Marjolein Wijnker sprak met C2W over de voordelen van de samenwerking, het overleg dat DAS met het werkveld voert, de regionale inbedding van hogescholen, de samenwerking met mbo en wo en de jaarlijkse DAS Conferentie.

4.2 Service

- **Continuering vertaalservice.** Als extra service aan de hogescholen heeft DAS in 2021 de vertaalservice gecontinueerd. Hiervoor heeft DAS namens de hogescholen een gezamenlijke overeenkomst met een vertaalbureau, om tegen dezelfde gunstige voorwaarden documenten te kunnen laten vertalen. In 2021 is er geen gebruik gemaakt van deze service.
- **Uitbreiding services**. Indien gedurende het jaar wensen voor services opkomen worden deze besproken binnen het bestuur en, bij een gezamenlijke behoefte, uitgewerkt. In 2021 zijn geen signalen opgevangen dat er behoefte is aan nieuwe aanvullende services.

5 Organisatie Domein Applied Science

5.1 Organisatiestructuur

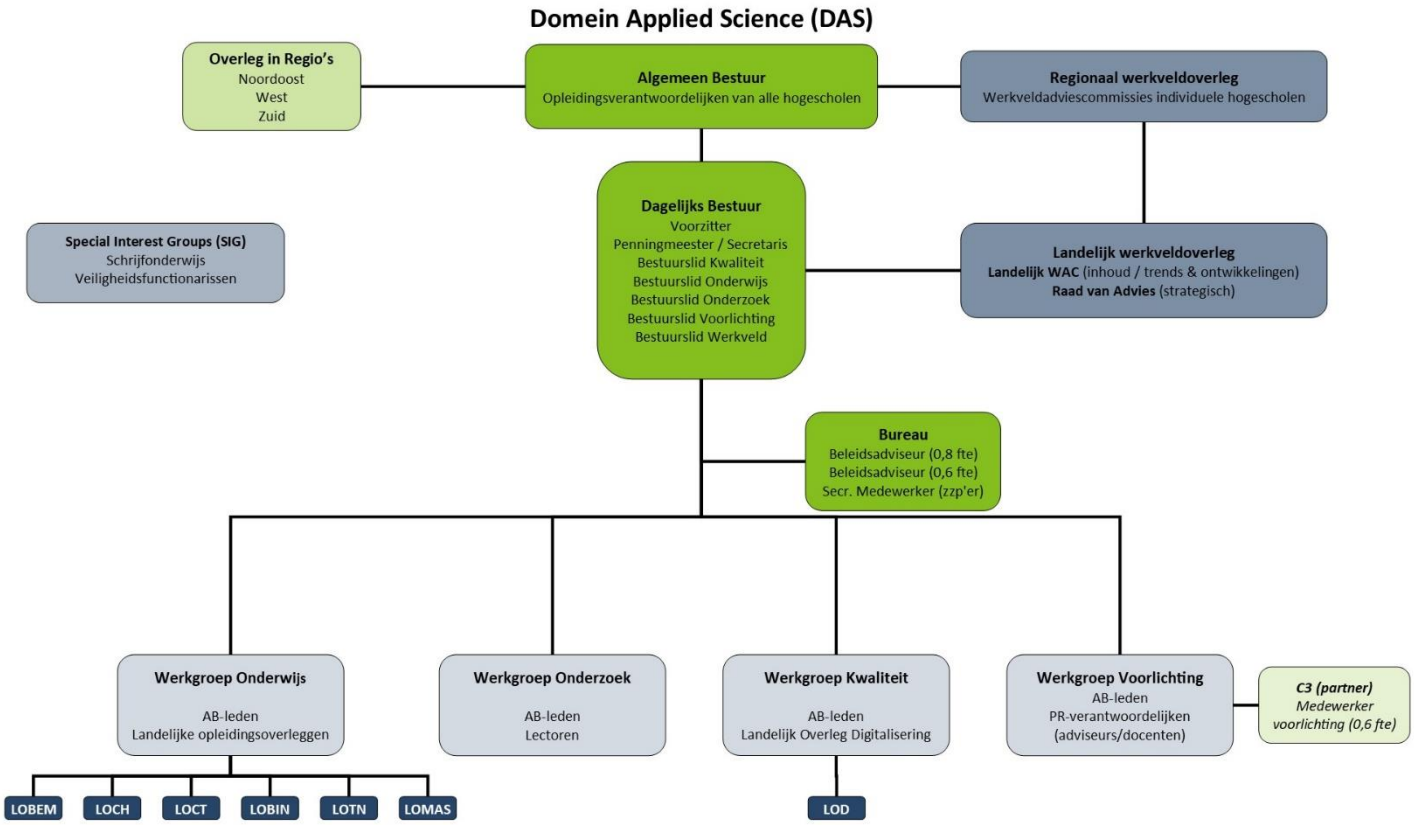

5.2 Deelnemende opleidingen

De deelnemende hogescholen en opleidingen aan het Domein Applied Science zijn te vinden in bijlage 1. Per maart 2022 zijn twee nieuwe opleidingen van de Hogeschool van Amsterdam, Biomedische Technologie en Technische Natuurkunde, aangesloten bij het domein.

5.3 Algemeen Bestuur (AB)

Vaste vertegenwoordigers (de opleidingsverantwoordelijken) van de deelnemende opleidingen vormen het Algemeen Bestuur (AB). Het AB heeft online vergaderd op: 17 maart 2021, 16 juni 2021 en 8 december 2021.

5.4 Dagelijks Bestuur (DB)

Het Dagelijks Bestuur (DB) wordt gevormd door zeven vertegenwoordigers uit het Algemeen Bestuur. Het Dagelijks Bestuur vergaderde op dezelfde data als het AB met aanvullend online bijeenkomsten op 19 mei 2021 en 29 september 2021.

5.5 Werk- en projectgroepen

Voor de uitwerking van de speerpunten werd het bestuur ondersteund door werkgroepen. De werkgroepen werden gevormd door leden van het Algemeen Bestuur en docenten/medewerkers van de hogescholen. Alle leden van het Algemeen Bestuur nemen na een jaar lidmaatschap van het

bestuur deel aan één van de werkgroepen. Binnen de werkgroepen worden projectgroepen ingericht als er uitgebreide aandacht of uitwerking nodig is rondom een specifiek thema.

5.6 Personele bezetting bestuur en werkgroepen

In Bijlage 2 is een overzicht te vinden van de leden van het bestuur en de werkgroepen in 2021. Tijdens het verslagjaar heeft DAS, met veel dank voor hun bijdrage, afscheid genomen van:

- Dorien Derksen (Werkgroep Onderzoek / Avans Hogeschool & HZ University of Applied Science)
- Hedde van Hoorn (Lid Algemeen Bestuur / De Haagse Hogeschool)
- Coby Flier (Werkgroep Onderzoek / Hogeschool Saxion)
- Betty Johanns (Lid Algemeen Bestuur en Bestuurslid Kwaliteit (a.i.) / NHL Stenden Hogeschool / Hogeschool VHL, locatie Leeuwarden)
- Margriet Langenberg (Lid Algemeen Bestuur en Bestuurslid Onderwijs / Hogeschool Rotterdam)
- Paul Leussink (Werkgroep Voorlichting / Hogeschool Utrecht)
- Marit van Lieshout (Werkgroep Onderzoek / Hogeschool Rotterdam)
- Peter Lindenberg (Werkgroep Onderzoek / Hogeschool Leiden)
- Geert Schoenmakers (Werkgroep Onderwijs / Hogeschool Utrecht)

Alle ontstane vacatures zijn tijdens het verslagjaar of worden in 2022 ingevuld met nieuwe vertegenwoordigers.

5.7 Landelijke overleggen (LO's)

Landelijke Opleidingsoverleggen

Aan het eind van 2021 waren binnen het domein vijf landelijke opleidingsoverleggen actief. Deze opleidingsoverleggen zijn georganiseerd rondom verschillende opleidingen: Bio-informatica (LOBIN), Biologie en Medisch Laboratoriumonderzoek (LOBEM), Chemie (LOCH), Chemische Technologie (LOCT) en Technische Natuurkunde (LOTN). Alle deelnemende hogescholen binnen DAS zijn bij deze overleggen vertegenwoordigd door teamleiders, opleidingscoördinatoren of docenten van de betreffende opleidingen. Vertegenwoordigers van de twee Applied Science opleidingen zijn aangesloten bij het LOBEM, het LOCH en het LOCT. Om de activiteiten van het DAS-Bestuur en de opleidingsoverleggen op elkaar af te stemmen hebben alle landelijke opleidingsoverleggen een vertegenwoordiger afgevaardigd in de Werkgroep Onderwijs.

Naast de overleggen georganiseerd rondom een opleiding wordt samengewerkt binnen het Landelijk Overleg Digitalisering (LOD) en het Landelijk overleg Masteropleidingen Applied Sciences (LOMAS).

Landelijk Overleg Digitalisering (LOD)

Het Landelijk Overleg Digitalisering (LOD) biedt de hogescholen binnen DAS de mogelijkheid kennis en ervaringen uit te wisselen op het gebied van digitalisering van het onderwijs, en indien gewenst gezamenlijke activiteiten te ontplooien. Het LOD wordt gevormd door docenten die actief zijn op het gebied van digitalisering van het onderwijs. Om de activiteiten van het DAS-Bestuur en het LOD op elkaar af te stemmen nam de secretaris of de voorzitter van het overleg aan het begin van 2021 deel aan de Werkgroep Kwaliteit. In het najaar van 2021 is het LOD ondergebracht bij de Werkgroep Onderwijs om de verbinding met de opleidingen en de daarbij behorende landelijke opleidingsoverleggen te versterken.

Landelijk Overleg Masteropleidingen Applied Sciences (LOMAS)
In het Landelijk Overleg Masteropleidingen Applied Science komen vertegenwoordigers van de binnen het domein aangeboden hbo-masteropleidingen bijeen. Zij wisselen kennis en ervaring uit over de inrichting van de masteropleidingen, landelijk beleid omtrent masteropleidingen en andere gedeelde uitdagingen. Gezamenlijk werken zij ook aan de bekendheid van de hbo-masteropleidingen in het domein.

5.8 Special interest groups (SIG)

Een Special Interest Group (SIG) is een kennisgemeenschap (community) binnen DAS rondom een opleidingsoverstijgend thema. De Special Interest Group is voor het eerst geïntroduceerd in 2019. Medewerkers van verschillende hogescholen kunnen rondom dit thema kennis en ervaringen uitwisselen en indien gewenst samenwerken. Deelnemers aan de SIG kunnen zowel expert op het thema zijn als inhoudelijk geïnteresseerden. In 2021 waren de *SIG Schrijfonderwijs* en *SIG Veiligheidsfunctionarissen* actief binnen DAS.

5.9 Regiobesprekingen

Half jaarlijks worden de regiobesprekingen Noordoost, West en Zuid georganiseerd. Bestuursleden en andere vertegenwoordigers van de hogescholen in de regio komen bij elkaar om ervaringen uit te wisselen en dieper op een aantal thema's in te kunnen gaan. De regio's bepalen hun eigen agenda. Waar nodig wordt de input vanuit de regio's vertaald naar landelijk beleid.

5.10 Landelijke werkveldoverleggen

Een belangrijk onderdeel van de samenwerking binnen DAS is het landelijk afstemmen van de ontwikkelingen rond de speerpunten met het werkveld. Hiervoor wordt overlegd met twee gremia: het Landelijk Overleg Werkveldadviescommissie (Landelijk WAC) en de Raad van Advies Applied Sciences (RvA).

Landelijk WAC. Het Landelijk WAC wordt gevormd door vertegenwoordigers van de regionale werkveldadviescommissies van de individuele hogescholen. Halfjaarlijks komt DAS met deze vertegenwoordigers bij elkaar om trends en ontwikkelingen in de sector en de landelijke DAS-projecten te bespreken. Bij elk overleg komen ook de ervaringen bij de regionale werkveldadviescommissies aan bod en worden de ontwikkelingen op het gebied van de competentiegerichte profielbeschrijving besproken. Dit overleg vormt een belangrijke schakel in het vertalen van regionale ontwikkelingen naar landelijke documenten en afspraken en vice versa.

RvA. Halfjaarlijks voert DAS overleg met de RvA. Deze raad is samengesteld uit vertegenwoordigers van de topsectoren Chemie (TSC) en Life Science & Health (LSH), een aantal brancheorganisaties en beroepsverenigingen. Het Kennisinfrastructuurplan hbo vormt de belangrijkste leidraad van het overleg en heeft als doel om het aanbod van het Applied Science onderwijs en onderzoek af te stemmen op de behoefte van het werkveld.

5.11 Externe overleggen – vertegenwoordigingen

In 2021 werd DAS vertegenwoordigd door bestuursleden, werkgroepleden of DAS-medewerkers binnen onderstaande externe landelijke overleggen:

- Go-Chem programmaraad en stuurgroep
- Overleg Hoger Onderwijs Biologie (OHOB) (agenda lid)
- Platform Beroepenveld Medisch Laboratoriumonderwijs
- Programmaraad NAP – kennisnetwerk procesindustrie
- Stichting C3 Bestuur
- Stuurgroep De Juiste Student op de Juiste Plek C3

- Topsector Chemie - Human Capital Agenda Kernteam
- Vereniging Hogescholen SAC-HTNO
- Bestuurlijk overleg Health Holland t.b.v. Transitieagenda Gezondheid & Zorg

5.12 Huisvesting, faciliteiten en medewerkers

Het bureau van DAS is gevestigd in het Synthesium te Den Haag bij een groot aantal chemie- en life-sciences-gerelateerde brancheorganisaties, beroepsverenigingen en stichtingen. Binnen het Synthesium heeft DAS een eigen kantoorruimte. De faciliteiten worden gehuurd bij de hoofdhuurder van het pand, de Koninklijke Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie (VNCI).

Medewerkers in 2021

Beleidsadviseur *(0,8 fte)*	Marjolein Wijnker – Schrauwen
Beleidsadviseur *(0,6 fte)*	Lisette van der Beek – Ploeg
Projectcoördinator Voorlichting Opleidingen	Susanne Schoenmacker (C3)
Secretariaatsmedewerker / congresorganisatie	Hester Pruiksma (Faveo Executive Services)
Projectmedewerker	Pauline Sloet (Pauline's Projectbureau)
Financiële administratie en controle	Pieter Heemskerk / Anja Franchimon (VNCI)

5.13 Activiteitenplan en Meerjarenbeleidsplan

DAS stelt jaarlijks een Activiteitenplan op waarin alle jaarlijkse en lopende activiteiten en nieuwe projecten die gedurende het voorgaande jaar zijn opgestart of in het aankomende jaar worden verwacht worden opgenomen. De basis van het Activiteitenplan wordt gevormd door het Meerjarenbeleidsplan van DAS en actuele ontwikkelingen. Het Meerjarenbeleidsplan geeft de belangrijkste ambities en uitdagingen aan voor het Applied-Science-onderwijs en -onderzoek in de aankomende jaren en de rol die het Domein Applied Science daarin wil vervullen. Tweejaarlijks wordt bekeken of herziening van dit plan nodig is. Het Meerjarenbeleidsplan is in 2021 geactualiseerd.

5.14 Statuten & Huishoudelijk Reglement

Tijdens het verslagjaar is gewerkt volgens de statuten van Stichting Domein Applied Science (versie: 29 juni 2010), de Akte van statutenwijziging (versie: 25 juli 2016) en het Huishoudelijk Reglement (versie: 1 december 2017).
Per 1 juli 2021 is de nieuwe wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) in werking getreden. Deze wet scherpt de positie, plichten en aansprakelijkheden van de bestuursleden aan. Het overgangsrecht van de WBTR geeft aan dat deze nieuwe regels uiterlijk bij de eerstvolgende wijziging in de statuten moeten worden opgenomen. Naar aanleiding van de invoering van deze wet is in 2021 besloten om een risicoanalyse uit te voeren naar de huidige werkwijze binnen de stichting en deze te vergelijken met de statuten en het Huishoudelijk Reglement. De uitkomsten en eventuele aanpassingen worden in 2022 verwacht.

5.15 Financiën

De afrekening 2021 en de balans per 31 december 2021 goedgekeurd tijdens de AB-vergadering op 23 maart 2022. De boekhouding is op 18 maart 2022 gecontroleerd en in goede orde bevonden door de kascommissie. De financiële stukken zijn op te vragen bij het bureau van het domein.

Bijlage 1 Deelnemende hogescholen en opleidingen in 2021

	Opleidingen (CROHO-geregistreerd)
Avans Hogeschool, Breda	Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Chemie Chemische Technologie Milieukunde
Avans Hogeschool, Den Bosch	Chemie
De Haagse Hogeschool, Delft	Technische Natuurkunde
De Haagse Hogeschool, Den Haag	Chemische Technologie
Fontys Hogeschool TNW, Eindhoven	Applied Science Technische Natuurkunde
Hanzehogeschool Groningen	Bio-informatica Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Chemie Chemische Technologie
Hogeschool Inholland, Amsterdam	Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Biotechnologie Chemie
Hogeschool Leiden	Bio-informatica Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Chemie
Hogeschool Rotterdam	Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Chemie Chemische Technologie
Hogeschool Utrecht	Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Chemie Chemische Technologie
Hogeschool van Amsterdam	Biomedische Technologie Forensisch Onderzoek Technische natuurkunde
Hogeschool van Arnhem & Nijmegen, Nijmegen	Bio-informatica Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Chemie
HZ University of Applied Sciences, Vlissingen	Chemie
NHL Stenden Hogeschool / Hogeschool Van Hall Larenstein, locatie Leeuwarden	Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Biotechnologie Chemie Chemische Technologie
NHL Stenden Hogeschool, locatie Emmen	Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Chemie
Saxion Deventer	Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Chemie
Saxion Enschede	Biologie & Medisch Laboratoriumonderzoek Chemie Chemische Technologie Forensisch Onderzoek Technische Natuurkunde
Zuyd Hogeschool, Heerlen/Geleen	Applied Science

Bijlage 2 Overzicht leden bestuur en werkgroepen

Algemeen Bestuur

Avans Hogeschool	Erik van Seventer
De Haagse Hogeschool	Hedde van Hoorn tot en met september 2021
	Boaz van der Plas *vanaf oktober 2021*
Fontys Hogeschool TWN	Maarten van Andel
Hanzehogeschool Groningen	Carine Joosse
Hogeschool Inholland	Chris Buijsman
Hogeschool Leiden	Marja Krosenbrink
Hogeschool Rotterdam	Margriet Langenberg *tot en met oktober 2021*
	Mike Kessler *vanaf november 2021*
Hogeschool Saxion	Coby Flier
Hogeschool van Amsterdam	Iris Bijker
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	Harmen Neidig
Hogeschool Utrecht	Patrick Cramers
HZ University of Applied Sciences	Geert Mol
NHL Stenden Hogeschool / Hogeschool	Betty Johanns *tot en met juni 2021*
VHL, locatie Leeuwarden	Femke Tamminga *vanaf juli 2021*
NHL Stenden Hogeschool, locatie Emmen	Femke Tamminga
Zuyd Hogeschool	Rachelle van Haaften

Dagelijks Bestuur

Voorzitter	Rachelle van Haaften (Zuyd Hogeschool)
Penningmeester/Secretaris	Coby Flier (Hogeschool Saxion)
Bestuurslid Kwaliteit	Carine Joosse
Bestuurslid Onderwijs	Margriet Langenberg *tot en met oktober 2021*
	Patrick Cramers *vanaf november 2021*
Bestuurslid Onderzoek	Maarten van Andel (Fontys Hogeschool TNW)
Bestuurslid Voorlichting opleidingen	Marja Krosenbrink (Hogeschool Leiden)
Bestuurslid Werkveld	Erik van Seventer (Avans Hogeschool)

Kascommissie

Hogeschool Inholland	Chris Buijsman
NHL Stenden Hogeschool / Hogeschool VHL, locatie Leeuwarden & NHL Stenden Hogeschool, locatie Emmen	Femke Tamminga

Werkgroep Kwaliteit

Avans Hogeschool	Erik van Seventer
Hanzehogeschool Groningen	Carine Joosse
Hogeschool Inholland	Chris Buijsman
Hogeschool Leiden / LOD	Nico Boot *tot en met oktober 2021*
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	Harmen Neidig *vanaf juli 2021*
NHL Stenden Hogeschool / Hogeschool VHL, locatie Leeuwarden	Betty Johanns *tot en met juni 2021*
NHL Stenden Hogeschool / Hogeschool VHL, locatie Leeuwarden & NHL Stenden Hogeschool, locatie Emmen	Femke Tamminga *vanaf november 2021*

Werkgroep Onderwijs

Avans Hogeschool	Janine van der Rijt
De Haagse Hogeschool / LOTN	Hedde van Hoorn
Hogeschool Inholland /LOCH	Lieke van Hemert
Hogeschool Leiden / LOBEM	Gabrielle Pinkse
Hogeschool Leiden / LOBIN	André Klein
Hogeschool Leiden / LOD	Nico Boot *vanaf november 2021*
Hogeschool Rotterdam	Margriet Langenberg – van der Klauw *tot november 2021*
Hogeschool Saxion	Jannie Braber
Hogeschool Saxion / LOCT	Robert Brink
Hogeschool Utrecht	Geert Schoenmakers *tot maart 2021*
	Jeroen Middelbeek *vanaf februari 2021*
	Patrick Cramers *vanaf november 2021*
Hogeschool van Amsterdam	Iris Bijker *vanaf november 2021*
Hogeschool van Arnhem & Nijmegen	Patricia Cramers
NHL Stenden Hogeschool, locatie Emmen	Rens van Leeuwen
NHL Stenden Hogeschool / Hogeschool VHL, locatie Leeuwarden	Jan Heijenga

Werkgroep Onderzoek

Avans Hogeschool / HZ University of Applied Sciences	Dorien Derksen *tot augustus 2021*
Fontys Hogeschool TNW	Maarten van Andel
Fontys Hogeschool TNW	Jan Bernards
Hanzehogeschool Groningen	Doede Binnema
Hogeschool Inholland	Nelleke Kreike
Hogeschool Leiden	Peter Lindenburg *tot september 2021*
Hogeschool Rotterdam	Marit van Lieshout *tot maart 2021*
Hogeschool Saxion	Coby Flier tot februari 2021
Hogeschool Saxion	Martin Bennink
Hogeschool Utrecht	Cyrille Krul
Hogeschool Utrecht	Raymond Pieters
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	Christof Francke
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	Pedro Hermkens
NHL Stenden Hogeschool	Jan Jager
NHL Stenden Hogeschool	Rudy Folkersma
Science2Change	Helma Kaptein *t.b.v. Lectorenplatform*
Zuyd Hogeschool	Gino van Strijdonck

Werkgroep Voorlichting

Avans Hogeschool	Anne-Sophie van Schelven
Avans Hogeschool	Ilona Smulders
De Haagse Hogeschool	Aniel Koendjbiharie
De Haagse Hogeschool	Cindy Mielatz
De Haagse Hogeschool	Ron Haring
Fontys Hogeschool TNW	Mayke Kuitenbrouwer
Fontys Hogeschool TNW	Angelique Jansen
Hanzehogeschool Groningen	Ida van der Veen
Hanzehogeschool Groningen	Renée Moezelaar
Hogeschool Inholland	Lotte Verstappen
Hogeschool Inholland	Nicole Henrich - Nederhoff
Hogeschool Leiden	Karsten Kaspers
Hogeschool Leiden	Dorothy Pillen – Warmerdam
Hogeschool Leiden	Marja Krosenbrink
Hogeschool Rotterdam	Maxim Wintmulder *vanaf mei 2021*
HogeschooL Saxion	Margit Schraders
Hogeschool Utrecht	Paul Leussink *tot november 2021*
Hogeschool Utrecht	Josephine Pipping *vanaf november 2021*
Hogeschool van Amsterdam	Marjanka Schaap *vanaf mei 2021*
Hogeschool van Arnhem & Nijmegen	Nikkie Olde Loohuis
HZ University of Applied Sciences	Geert Mol
NHL Hogeschool / Hogeschool VHL, locatie Leeuwarden	Stefan Martens
NHL Stenden Hogeschool, locatie Emmen	Chantal Hesseling
Zuyd Hogeschool	Jeroen Heijdeman *vanaf april 2021*